
NOTA VAN INLICHTINGEN

Datum: 15 april 2024

Behorende bij:

Managed SOC Dienstverlening

Kenmerk: C2329203

Deze Nota van Inlichtingen dient te worden beschouwd als een integraal onderdeel van de Selectieleidraad. De gestelde vragen zoals opgenomen in deze Nota van Inlichtingen zijn letterlijk overgenomen zoals deze zijn gesteld.

Deze Nota van Inlichtingen is ter beschikking gesteld op www.tenderned.nl

Uiterste inleverdatum aanmelding : 9 april 2024, 12:00 uur
Inleverlocatie : elektronisch via TenderNed

Mededelingen

1. Dit is de laatste en volledige beantwoording van de vragen uit de eerste Nota van Inlichtingen.
2. Parallel aan deze Nota van Inlichtingen wordt de gewijzigde Selectieleidraad gepubliceerd, zoals te herkennen aan de toegevoegde tekst op het voorblad: "VERSIE 1.1 n.a.v. Nvl1" gedateerd op 15 april 2024. In het vervolg van de procedure dient u uit te gaan van deze versie zoals gedeeld op 15 april 2024. De wijzigingen doorgevoerd in versie 1.1 ten opzichte van de oorspronkelijk gepubliceerde versie komen in de meeste gevallen voort uit de gestelde vragen in de eerste Nota van Inlichtingen en de daarop gegeven antwoorden: in het antwoord wordt er in die gevallen aan het betreffende document gerefereerd. De wijzigingen zijn tevens in groen gemarkeerd in versie 1.1. Selectieleidraad.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Juridisch	ARBIT 5.3	Is Opdrachtgever bereid aan dit artikel toe te voegen dat: - Een audit niet wordt verricht door een concurrent van Opdrachtnemer; - Dat de partij die de audit uitvoert gehouden is aan geheimhoudingverplichtingen welke tenminste vergelijkbaar zijn met die welke zijn opgenomen in deze voorwaarden; - Een audit altijd wordt uitgevoerd op basis van een vooraf tussen partijen overeengekomen auditplan; - De resultaten en de vaststelling van de audit en de eventueel op basis daarvan uit te voeren acties tussen partijen worden besproken en overeengekomen tussen partijen.	- De audit wordt uitgevoerd door een door de RvA geaccrediteerde auditor voor de NEN-ISO 27001, derhalve is de opdrachtgever is niet bereid om de betreffende tekst toe te voegen aan het betreffende artikel. - De betreffende audit wordt uitgevoerd door een door de RvA geaccrediteerde auditor voor de NEN-ISO 27001 onder de inkoopvoorwaarden van de Provincie Noord-Brabant of de ARBIT-2022, waarmee de geheimhouding is gewaarborgd. Opdrachtgever is niet bereid om de betreffende tekst toe te voegen aan het betreffende artikel. - De audit zal worden uitgevoerd op basis van het normenkader BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van het door de Provincie Noord-Brabant opgestelde auditplan wat voor alle dienstenleveranciers wordt gebruikt. Dit auditplan zal bij contractering en voor uitvoering van de audit worden gedeeld. Opdrachtgever is niet bereid om de betreffende tekst toe te voegen aan het betreffende artikel. - De eventuele bevindingen die uit de betreffende audit naar voren komen zullen worden besproken met de Opdrachtnemer waarna deze partij een plan van aanpak oplevert om de eventuele bevindingen op te lossen. Opdrachtgever is niet bereid om de betreffende tekst toe te voegen aan het betreffende artikel.
2	Juridisch	ARBIT 76.2	Uit de tweede zin van dit artikel blijkt dat de Opdrachtnemer bij het niet realiseren van de overeengekomen beschikbaarheid altijd direct in verzuim is en Opdrachtgever als gevolg daarvan de mogelijkheid heeft de overeenkomst te ontbinden dan wel Opdrachtnemer aansprakelijk te stellen. Opdrachtnemer stelt voor om de beschikbaarheid en de gevolgen van het niet realiseren van de beschikbaarheid in een bepaalde meetperiode nader uit te werken in de overeenkomst c.q. de SLA. Kan Opdrachtgever zich hierin vinden en de tweede zin van dit artikel buiten toepassing verklaren?	Het is akkoord om dit nader uit te werken in de overeenkomst.

3	Juridisch	ARBIT 76.2	Uit dit artikel blijkt dat Functiehersteltijden en Reactietijden standaard als fatale termijnen gelden. Opdrachtnemer is van mening dat fatale termijnen nadrukkelijk als zodanig in de overeenkomst worden opgenomen, indien en voor zover partijen fatale termijnen zijn overeengekomen (want dit kan per casus verschillen). Het benoemen van standaard fatale termijnen in de inkoopvoorwaarden is onwenselijk. Het begrip “Fatale termijn” (artikel 1.8) sluit ook aan bij de benadering dat fatale termijnen nadrukkelijk door partijen zijn overeengekomen. Kan Opdrachtgever artikel 76.2 buiten toepassing verklaren?	Wordt niet buiten toepassing verklaard, maar we zijn het met u eens dat fatale termijnen vooraf overeengekomen dienen te worden. Indien dit niet gedaan wordt, dan is er geen fatale termijn van toepassing en kan er niet direct zonder ingebrekestelling in verzuim worden gekomen.
4	Juridisch	ARBIT 15.5	Dit artikel sluit het opschortingsrecht van Opdrachtnemer uit in geval van overschrijding van de betalingstermijn. Hoewel Opdrachtnemer de achtergrond van het artikel begrijpt, heeft dit wel tot gevolg dat Opdrachtnemer geen gebruik kan maken van de middelen die de wet haar biedt als Opdrachtgever zonder geldige reden de overeengekomen betalingstermijn overschrijdt (de factuur is juist en volledig en de Prestatie is ook deugdelijk). Opdrachtnemer acht het in dit geval redelijk om het opschortingsrecht uit te kunnen oefenen, maar niet eerder dan nadat zij Opdrachtgever een betalingsherinnering heeft gestuurd met daarin een redelijke termijn om alsnog de factuur te betalen binnen de genoemde termijn plus een escalatieoverleg op directieniveau. Kan Opdrachtgever zich hierin vinden en artikel 15.5(a) buiten toepassing verklaren?	Dit is akkoord, art. 15.5a ARBIT wordt buiten toepassing verklaard. Echter blijft wel het facturatiebeleid van toepassing van provincie Noord-Brabant. https://www.brabant.nl/over-brabant/provinciale-organisatie/factuurvoorschriften

5	Juridisch	concept verwerkersovereenkomst	Een partij verwerkt persoonsgegevens als verantwoordelijke of als verwerker. Alleen indien een partij als verwerker kwalificeert, dient een verwerkersovereenkomst gesloten te worden met de verantwoordelijke. Door de aard van de opdracht kwalificeert Opdrachtnemer bij de uitvoering van de werkzaamheden niet als verwerker, maar - net als Opdrachtgever - als zelfstandig verantwoordelijke. Een partij kwalificeert slechts als verwerker, indien die partij ten behoeve van de verantwoordelijke (=de Opdrachtgever) persoonsgegevens verwerkt en het verwerken van deze persoonsgegevens zijn primaire opdracht is. Hiervan is in dit geval geen sprake, omdat de opdracht die aan Opdrachtnemer wordt verstrekt (managed soc diensten) niet primair gericht is op het verwerken van persoonsgegevens. Het verwerken van persoonsgegevens is slechts een bijkomstigheid van de dienstverlening. In de verhouding Opdrachtnemer' en 'Opdrachtgever' is het verder van belang of de Opdrachtnemer overeenkomstig de instructies van de Opdrachtgever en onder diens (uitdrukkelijke) verantwoordelijkheid persoonsgegevens verwerkt om vast te stellen of een partij als verantwoordelijke of als verwerker kwalificeert. Aangezien Opdrachtgever aan Opdrachtnemer een opdracht verstrekt die niet primair gericht is op het verwerken van persoonsgegevens, Opdrachtnemer die opdracht onafhankelijk uitvoert en Opdrachtgever Opdrachtnemer inschakelt in verband met zijn professionele deskundigheid, is van dergelijke instructies en verantwoordelijkheid geen sprake. Opdrachtnemer bepaalt immers zelf wat nodig zijn om zijn werkzaamheden te verrichten, bijvoorbeeld welke instrumenten (zoals software) Opdrachtnemer daarbij gebruikt. Daarmee kwalificeert Opdrachtnemer als zelfstandig verantwoordelijke en hoeft er geen verwerkersovereenkomst gesloten te worden. Dat Opdrachtnemer kwalificeert als verantwoordelijke betekent uiteraard ook dat Opdrachtnemer zelfstandig moet voldoen aan alle eisen en verplichtingen uit de AVG. Bent u met Opdrachtnemer eens dat beide partijen kwalificeren als zelfstandig verantwoordelijken? Het sluiten van een verwerkersovereenkomst is dan ook niet nodig en bovendien niet in lijn met de AVG. Als een verwerkersovereenkomst toch nodig blijkt te zijn, maakt Opdrachtnemer graag gebruik van de mogelijkheid om daarover in de tweede vragenronde nog vragen te stellen.	De provincie is het er mee eens dat Opdrachtnemer zelfstandig verantwoordelijk is, echter de Opdrachtnemer krijgt toegang tot meerdere bronnen met bedrijfsgegevens en persoonsgegevens van Opdrachtgever. Daardoor is de Opdrachtgever toch van oordeel dan een verwerkersovereenkomst noodzakelijk is, waarin dan wel de zelfstandige rol/positie van Opdrachtnemer wordt toegelicht.
---	-----------	--------------------------------	--	--

6	Juridisch	ARBIT 76.1	In dit artikel staat dat ontbinding van de Overeenkomst mogelijk is bij herhaalde overschrijding van de Service Levels. Kan Opdrachtgever zich vinden in een meer genuanceerde benadering en artikel 76.1 als volgt aanpassen?: "Ontbinding van de Overeenkomst is mogelijk bij herhaalde overschrijding van Service levels indien: i. Opdrachtnemer een verbeterplan heeft gepresenteerd waarmee deze binnen een meetperiode alsnog conform de overeengekomen Service Levels zal presteren; en ii. er een overleg op directieniveau heeft plaatsgevonden. Indien het verbeterplan niet tot het gewenste resultaat heeft geleid en Opdrachtgever de uitkomst van dergelijk overleg onbevredigend acht, dan is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst te ontbinden.	De tekst van artikel 76.1 wordt als volgt aangepast: "Ontbinding van de Overeenkomst is mogelijk bij herhaalde overschrijding van Service levels en waarbij: i. Opdrachtnemer op eigen initiatief of op verzoek van Opdrachtgever in de gelegenheid is geweest een verbeterplan te presenteren en uit te voeren op basis waarvan Opdrachtgever tot de conclusie komt dat Opdrachtnemer binnen de overeengekomen meetperiode alsnog niet conform de overeengekomen Service Levels presteert; en ii. er binnen redelijke termijn na herhaald niet conform overeengekomen Service Levels te presteren door Opdrachtnemer een overleg op directieniveau heeft plaatsgevonden"
7	Juridisch	ARBIT 30.1 - 30.5	Opdrachtnemer verzoekt Opdrachtgever te bevestigen dat indien ontbinding van de overeenkomst plaatsvindt op basis van artikelen 30.1 tot en met 30.5 er geen ongedaanmaking verbintenissen ontstaan.	Prestaties die al conform afspraak zijn geleverd worden betaald en daar ontstaan geen ongedaanmakingsverbintenissen voor
8	Juridisch	ARBIT 30.8	In de praktijk kan er discussie ontstaan over de afrekening. Is Opdrachtgever bereid om een additionele zin toe te voegen die als volgt luidt: Voor zover partijen over de hoogte van de bedoelde afrekening geen overeenstemming weten te bereiken, wordt dit bedrag op basis van algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes vastgesteld door een door beide partijen gezamenlijk te benoemen onafhankelijke en ter zake deskundige derde."	Wij zijn hiertoe bereid.
9	Juridisch	ARBIT 30.6	Opdrachtnemer is van mening dat het recht van Opdrachtgever om de overeenkomst zonder reden tussentijds op te zeggen niet past bij de beoogde langdurige samenwerking. Kan dit artikel buiten toepassing worden verklaard? Indien Opdrachtgever hier niet mee akkoord gaat kan Opdrachtgever in ieder geval een redelijke opzegtermijn van 6 maanden in acht nemen?	Er wordt een opzegtermijn van 3 maanden gehanteerd. Er kan immers altijd een reden zijn, waardoor toch besloten dient te worden om de overeenkomst op te zeggen.
10	Juridisch	ARBIT 8.5	Op grond van dit artikel dienen wij u onbeperkt te vrijwaren tegen schadeclaims van derden als gevolg van inbreuk op IE rechten. Een onbeperkte vrijwaringsplicht is voor ons niet acceptabel. De vrijwaringsplicht dient beperkt te worden door de tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking. Kunt u gelet op bovenstaande instemmen met het toevoegen van de volgende tekst aan dit artikel 8.5: "De tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking is van overeenkomstige toepassing op voorgenoemde vrijwaring."	Wij begrijpen uw zorg. Op deze vrijwaring geldt dezelfde aansprakelijkheidsbeperking als in art. 26 ARBIT.

11	Juridisch	ARBIT 17.5	In geval van schending van de geheimhoudingsplicht geldt een boete van € 50.000,00 per overtreding. Naast deze hoge boete kan ook eventuele schadevergoeding worden gevorderd. Een dergelijke hoge boete is daarom niet nodig en ons inziens buitenproportioneel. Wij stellen daarom voor het boetebeding te schrappen. Gaat u akkoord met het schrappen van artikel 17.5? Indien u niet bereid bent artikel 17.5 te schrappen, verzoeken wij u de boete te verlagen naar een – naar onze mening - redelijk bedrag, zijnde € 25.000,00 per gebeurtenis en deze boete in mindering te brengen op eventuele schadevergoeding. Bent u – indien u niet bereid bent artikel 17.5 te schrappen – bereid het boetebeding overeenkomstig ons voorstel aan te passen?	Artikel 17.5 wordt geschrapt.
12	Juridisch	ARBIT 26.4	Opdrachtnemer acht het onredelijk om het uitgangspunt te hanteren dat de beperking van aansprakelijkheid (per definitie) vervalt in de situatie dat er sprake is van aanspraken op schadevergoeding (waaronder een door de Autoriteit Persoonsgegevens opgelegde boete). Immers de hoogte van een opgelegde boete wordt mede bepaald door omstandigheden (o.m. de door verwerkingsverantwoordelijke gegeven medewerking, in het verleden door de verwerkingsverantwoordelijke begane overtredingen) waarop de verwerker geen invloed heeft. Opdrachtnemer verzoekt Opdrachtgever daarom dit artikel te verwijderen. Bent u daartoe bereid?	Indien art. 26.4 sub d ARBIT van toepassing blijkt, dan geldt de boete van de betreffende instantie en wordt er geheel geen aansprakelijkheid verhaald als bedoeld in het betreffend artikel.
13	Juridisch	ARBIT 26.3	De aansprakelijkheid kent onder dit artikel een buitenproportioneel plafondbedrag: 4 maal de Vergoeding (onder Vergoeding wordt verstaan de in totaal voor de Prestatie overeengekomen prijs) per gebeurtenis. Daarnaast is er geen plafondbedrag per jaar. Wij dringen er met klem op aan het plafondbedrag substantieel te verlagen en tevens een plafondbedrag per jaar vast te stellen. Bent u bereid de totale aansprakelijkheid van een Partij wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst of uit enige andere hoofde te beperken tot maximaal de jaarvergoeding (ongeacht het aantal gebeurtenissen) per jaar?	Dit wordt aangepast naar 2 maal de vergoeding per jaar met een maximum van 3 gebeurtenissen per jaar.
14	Juridisch	ARBIT 26.3	In artikel 26.3 wordt het begrip Vergoeding genoemd en de definitie van Vergoeding staat vervolgens in artikel 1.34: "de in totaal voor de Prestatie overeengekomen prijs". Hoe wordt deze totaalprijs berekend in geval van toepassing van dit artikel 26.3?	Dit betreft de jaarvergoeding.

15	Juridisch	ARBIT 26.1	Is Opdrachtgever bereid te aanvaarden dat een partij uitsluitend aansprakelijk is voor de directe schade welke door de wederpartij als gevolg van een toerekenbare tekortkoming wordt geleden en dat een partij niet aansprakelijk is voor gevolgschade of andere indirecte schade (hieronder wordt verstaan schade welke redelijkerwijze niet objectief voorzienbaar was als een gevolg van het handelen of nalaten van de partij aan wie de schade kan worden toegerekend)? Aansprakelijkheid voor gevolgschade of andere indirecte schade brengt namelijk grote bedrijfseconomische risico's met zich mee omdat dat de potentiële schadepost(en) niet te overzien zijn.	We begrijpen uw zorg. Opdrachtnemer is uitsluitend aansprakelijk voor directe schade. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolgschade en/of indirecte schade. Wat directe schade is wordt niet vooraf gespecificeerd. Partijen gaan met elkaar in overleg indien er schade ontstaat of dreigt te ontstaan.
16	Inhoud	Polis verzekering - Selectieleidraad SOC, Paragraaf 4.6 blz. 17	Onze verzekeraar staat het niet toe dat wij inzicht in onze verzekeringspolis verschaffen. Wel kan onze verzekeraar voorzien in een verzekeringscertificaat waarmee de Provincie Noord-Brabant kan controleren of gegadigde aan de geschiktheidseis voldoet. Kan de Provincie Noord-Brabant bevestigen dat het overleggen van een verzekeringscertificaat voldoet?	Provincie Noord-Brabant bevestigt dat het overleggen van het verzekeringscertificaat voldoet.
17	Proces	Maximaal aantal A4 - Bijlage 7 invulformat Referenties	In Bijlage 7. Invulformat Referenties staat onderaan elke pagina van de kerncompetenties over hoeveel A4 dit deel mag bestaan. Betreft het maximaal aantal A4 voor de gehele referentiebeschrijving, dus de onderdelen 1 (Algemeen (onderdeel kerncompetentie)), 2 (Referent) en 3 (Specifieke informatie over de referentie (onderdeel selectiecriteria)) tezamen? Of alleen voor het beschrijven van onderdeel 3 (Specifieke informatie over de referentie (onderdeel selectiecriteria))?	Voor onderdeel 1 en 2 van de referentiecasse heeft u samen maximaal 1 pagina. Voor onderdeel 3 heeft u totaal het maximum aantal pagina's zoals vermeld onderaan de pagina/onderaan de tekst van onderdeel 3.
18	Proces	Beoordelingscommissie - Selectieleidraad SOC, paragraaf 4.11.3, blz. 25	Uit welke rollen bestaat de beoordelingscommissie zoals beschreven in paragraaf 4.11.3 op bladzijde 25 van de Selectieleidraad SOC?	We gaan op dit moment uit van de volgende rollen: ISO, Security Architect, Service Manager, Contract Manager, Opdrachtgever, Azure Architect.
19	Inhoud	Security tools	Staat u ervoor open om in de plaats van Darktrace, Microsoft Sentinel en Nessus andere producten in te zetten om een zo breed mogelijk scala aan concurrerende aanbiedingen te ontvangen?	Nee de provincie is op dit moment niet voornemens om andere producten in te zetten.
20	Inhoud	Security tools	Welke licentie/oplossing van Darktrace gebruikt u en met welke specifieke toepassing?	Op dit moment maakt Provincie Noord-Brabant gebruik van de volgende onderdelen van DarkTrace: Darktrace PREVENT/Attack SurfaceManagement, Darktrace Services/Proactive ThreatNotification, Learning, Public Online. De exacte omschrijving hiervan hebben we volledigheidshalve uitgevraagd bij DarkTrace. Dit loopt nog.

21	Inhoud	Selectieleidraad, paragraaf 4.1	De tekst in de vijfde paragraaf heeft het over "Van de gegadigde met wie PNB voornemens is de gunningsfase in te gaan [...]" (enkelvoud). In de planning (en op andere locaties) staat dat de gunningsfase met drie inschrijvers wordt ingegaan. Onder aanname dat PNB inderdaad voornemens is met drie partijen de gunningsfase in te gaan, wilt u deze paragraaf aub aanpassen?	Provincie Noord-Brabant is niet voornemens de tekst te wijzigen. Zij is van mening dat de tekst voldoende duidelijk is. Er zullen maximaal 3 partijen worden geselecteerd. Waar enkelvoud, de gegadigde, wordt gelezen wordt bedoeld op elk van de maximaal 3 geselecteerde gegadigden.
22	Inhoud	Selectieleidraad, paragraaf 4.9	Voor de kerncompetenties worden referenties gevraagd, die PNB voornemens is na te bellen. Inschrijver zou het op prijs stellen als PNB vooraf te kennen wil geven wanneer het contact gaat plaatsvinden, zodat wij onze relatie hiervan op de hoogte kunnen brengen dan wel een belafpraak faciliteren. Twee dagen beschikbaarheid eisen aan een referent is in onze ogen onevenredig belastend. Kan PNB hiermee akkoord gaan?	Provincie Noord-Brabant gaat hier voor een deel in mee. Het is in deze fase niet in mogelijk om exacte tijden aan te geven. Immers, nog niet bekend is welke en hoeveel referenties gebeld dienen te worden. Staat tegenover dat de provincie bereid is slechts één dag, 23 mei, te reserveren voor het benaderen van de referenties.
23	Inhoud	Selectieleidraad, paragraaf 2.9	In de planning staan de data tijdens de selectiefase al vast. Vanaf de gunningsfase staan deze onder voorbehoud vermeld. Tussen 11 juni (selectiebeslissing) en 17 juni (voorlichtingsbijeenkomst) zitten minder dan een werkweek. Aangezien dit een belangrijke mijlpaal in de planning is, waarop inschrijver zich goed wil voorbereiden, zouden we de volgende vraag willen stellen: wat zijn de onderwerpen die aan bod komen, zodat we bij de juiste mensen de agenda kunnen blokkeren?	De informatie die wordt gepresenteerd en gedeeld tijdens de voorlichtingsbijeenkomst richt zich met name op: toelichting op het proces en werkwijze m.b.t. de gunningsfase en onderhandelingsronde, toelichting op het kavel en de context van het kavel binnen het totaal van de IT-kavels en de van invloed zijnde ontwikkelingen. Er is geen ruimte voor het stellen van vragen.
24	Inhoud	Architectuur en documentatie - Visie PNB managed SOC-dienstverlening - paragraaf 3.2-3.4, blz. 11-13	De architectuur documentatie is op bladzijde 13 punt 19 vastgelegd door de landschapeigenaren. Kan PNB meer uitwijden over de te verwachte samenwerking tussen leverancier en regie/landschapeigenaar op het gebied van architectuur en documentatie?	De samenwerking zal o.a. in de praktijk bestaan uit opstellen van architectuur producten met als basis en rode lijn de PICRA. De architectuur producten zoals een Sol.Arch., PSA, een HLD maar ook specialistische producten zoals een LLD, zullen integraal verwijzingen hebben naar de PICRA van bouwblokken en lagen vanuit de referentie architectuur. Zoals in hetzelfde document in § 3.1 a is toegelicht.
25	Inhoud	Selectieleidraad, paragraaf 4.2.2	Inschrijver wijst PNB er graag op, dat de periode van 20 dagen (zoals vermeld in 4.2.2) niet gehandhaafd wordt in de planning. Tussen het verzenden uitslag selectiefase op 28 mei en de definitieve selectiebeslissing op 11 juni zitten 14 dagen. Wil PNB van de gelegenheid gebruik maken dit in de planning aan te passen?	PNB past haar planning aan. Deze wordt gepubliceerd via de 1.1 versie van de Selectieleidraad.

26	Inhoud	Selectieleidraad 4.4.3	Inschrijver meent te hebben begrepen, dat aanmelding geschiedt door de beschreven kerncompetenties aan te tonen door maximaal 3 referentie opdrachten. In deze paragraaf staan de voorschriften ten aanzien van het financieel deel van de aanbidding. (1) Kan PNB bevestigen, dat een prijsopgave tijdens de selectiefase nog niet van toepassing is? (2) Kan PNB een volledige lijst leveren met alle door inschrijver aan te leveren documenten voor de selectiefase?	De provincie bevestigt dat een prijsopgave tijdens de selectiefase niet van toepassing is.
27	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening	In paragraaf 1.4 staat een aantal kavels binnen het IT domein van PNB vermeld en waarin staat vermeld welke kavels worden uitbesteed. Kavels A t/m G worden geheel of gedeeltelijk uitbesteed. Worden deze kavels nog uitbesteed en worden hier allemaal verschillende marktpartijen voor gezocht? Met andere woorden: mag 1 marktpartij slechts 1 kavel in beheer hebben en sluit deze partij zichzelf automatisch uit voor de andere kavels?	Het ligt in de lijn der verwachting dat alle kavels, uitgezonderd Backup en Recovery indien ze daadwerkelijk worden uitbesteed, via het Europese aanbestedingsproces gaan lopen. De daarbij passende spelregels worden gerespecteerd.
28	Inhoud	Visie document, blz.30 SIS-E03	Betreft eis SIS-E03. Kunt u nader aangeven welke soort IT-meldingen en -vragen u verwacht door te zetten naar de 2e-lijns servicedesk van Opdrachtnemer? Kunt u hier voorbeelden van geven?	IT-meldingen en -vragen met betrekking tot de SOC dienstverlening kunnen terecht komen bij de 2e-lijns servicedesk van de Opdrachtnemer. Enkele voorbeelden hiervan zijn: 1) Op verzoek van PNB het koppelen van nieuwe logbronnen; 2) Op verzoek van PNB aanpassen of uitbreiden van de configuratie op basis van Niet Standaard Wijzigingen 3) Meldingen met betrekking tot use cases zoals gespecificeerd door PNB, waaronder: a) ongeautoriseerde toegang tot een systeem of gegevens waarbij nader onderzoek gewenst is; b) in geval van een datalek, een onbedoelde openbaarmaking van gegevens waarbij nader onderzoek gewenst is; c) DDoS aanvallen d) Phising, waarbij nader onderzoek gewenst is e) Gehackt account, waarbij nader onderzoek gewenst is f) Geslaagde login vanaf een risicovolle locatie, waarbij nader onderzoek gewenst is.

29	Inhoud	Visie document, blz.30 SIS-E03	Betreft eis SIS-E03. Opdrachtnemer neemt aan dat alleen voor haar dienstverlening van toepassing zijnde meldingen worden doorgezet naar Opdrachtnemer. Kunt u dat bevestigen?	Dit is correct.
30	Inhoud	Visie document, blz.29 DIV-E03	In Eis DIV-E03, zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van het visie document, geeft u aan dat Opdrachtgever te allen tijde gerechtigd is een audit uit te voeren op de dienstverlening. Kan Opdrachtnemer haar kosten voor het faciliteren van de audit additioneel doorbelasten aan Opdrachtgever?	Ja dit kan.
31	Inhoud	Visie document, blz.29 DIV-E03	In Eis DIV-E03, zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van het visie document, geeft u aan dat Opdrachtgever te allen tijde gerechtigd is een audit uit te voeren op de dienstverlening. Kunt u aangeven op welk normenkader cq regelgeving deze audit betrekking heeft?	Voor wat betreft informatiebeveiliging gaat het op dit moment om de normenkaders ISO-NEN 27001 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
32	Inhoud	Visie document, blz.28 INB-E10	In Eis INB-E10, zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van het visie document, geeft u aan dat Opdrachtnemer jaarlijks een Pentest laat uitvoeren door een onafhankelijke partij. Is het voor de onafhankelijkheid niet zuiverder als Opdrachtgever dit verzorgt? Kunt u Opdrachtnemer wijzigen naar Opdrachtgever?	De provincie is op dit moment niet voornemens dit te veranderen.
33	Inhoud	Visie document	In uw visie document deelt u uw visie over SOC dienstverlening. Deze visie is in lijn met de gedachtegang van de Aanbestedende partij. De visie is breder dan de eisen zoals verwoord in hoofdstuk 7. Kunt u bevestigen dat de eisen van hoofdstuk 7 de requirements en scope van de nu gevraagde dienstverlening beschrijven?	We stellen niet dat de eisen in hoofdstuk 7 de requirements en scope van de nu gevraagde dienstverlening beschrijven. De gestelde eisen sluiten voor een groot deel aan bij de scope en requirements.
34	Contract	Concept overeenkomst	De conceptovereenkomst is niet meegestuurd, maar hier wordt wel naar gerefereerd in de Selectieleidraad. Kunt u bevestigen dat de Conceptovereenkomst mist en wordt nagestuurd?	De conceptovereenkomst wordt als bijlage bij de inschrijvingsleidraad gedeeld.
35	Proces	Bijlage 7 - Invulformat Referenties, blz.2	U geeft bij onderdeel 3. van de referentie in subkoptitel aan dat dit deel max. 3 pagina's is. Daaronder geeft u aan max. 5 pagina's. Hoeveel pagina's zijn toegestaan?	Voor onderdeel 3 kerncompetentie A (bladzijde 2) mag maximaal 5 pagina's A4 worden gebruikt.
36	Inhoud	Bijlage 4 - Huidige situatie	Dataconnectoren --> Welke logbronnen (systemen, applicaties) zijn aangesloten op/via dataconnectoren 20, 22 t/m 24?	20: on-prem (Equinix) en Azure servers 22: netwerkcomponenten, hypervisors 23: on-prem (Provinciehuys) servers 24: on-prem (Equinix) en Azure servers

37	Inhoud	Bijlage 4 - Huidige situatie	Dataconnectoren --> Welke 4 van de 28 connectoren zijn nu NIET aangesloten?	[Deprecated] Aruba ClearPass via Legacy Agent [Recommended] Aruba ClearPass via AMA Common Event Format (CEF) via Legacy Agent VMware vCenter
38	Inhoud	Visie document, blz 10 - 2.2.3.1	Welke IoT/OT systemen voorziet PNB die in de toekomst aangesloten dienen te worden? Worden er nu al IoT/OT systemen gemonitord? Zo ja, hoe?	Op dit momenten worden er nog geen IoT/OT systemen gemonitord. Het is nog niet duidelijk welke in de toekomst aangesloten dienen te worden.
39	Inhoud	Selectieleidraad, blz.23	Er wordt bij de selectiecriteria verwezen naar bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening hoofdstuk 7. en 7.2.1. Deze verwijzing is niet terug te vinden in het document. Klopt het dat het de bedoeling is dat hier wordt verwezen naar hoofdstuk 5.4 en 5.4.1?	De verwijzing naar hoofdstuk 7 en 7.2.1 dient gelezen te worden als verwijzing naar hoofdstuk 5 en 5.4.1. De provincie zal een versie 1.1 van de Selectieleidraad publiceren waarin de verwijzingen bij de criteria zijn aangepast.
40	Inhoud	Bijlage 4 - Huidige situatie	Hoofdstuk 'Dataconnectoren' Op welke wijze zijn de data connectoren aangesloten? Gaat het hier om de ruwe logs of de 'curated alerts' van de producten?	De ruwe logs (RAW) worden verzameld zonder enige verwerking/intelligentie.
41	Inhoud	Visie document, blz.21	5.5.1 Uitvoeren en onderhouden van SOC-dienstverlening Er wordt aangegeven dat de SOC-leverancier verantwoordelijk is voor de juiste en tijdige ontvangst en verwerking van alle logbronnen. Wanneer dit kaveloverstijgende logbronnen betreft kan opdrachtnemer hier niet (volledig) verantwoordelijk voor zijn. Voorstel voor aanpassen: "De leveranciers zijn verantwoordelijk voor het juist en tijdig aanleveren van de logbronnen." Gaat Opdrachtgever akkoord met deze aanpassing?	Het gaat hier om een monitoring, signalering en in actie zetten van maatregelen. De Opdrachtnemer waarborgt dit. Het klopt dat de overige leveranciers verantwoordelijk zijn voor hun deel van de data-aanlevering.
42	Inhoud	Visie document, blz. 18	5.4 Inbedden van en overgang naar managed SOC dienstverlener. Opdrachtgever ziet het inbedden als een AS-IS migratie, hieronder valt het overnemen van de reeds geïmplementeerde SIEM-applicaties. Het heeft de sterke voorkeur van opdrachtnemer om direct de eigen oplossing te implementeren en de bestaande SIEM applicaties als logbron op te nemen. Gaat Opdrachtgever hier mee akkoord?	Opdrachtgever gaat er niet mee akkoord dat de door de provincie reeds in gebruik zijnde applicaties worden vervangen. De configuratie/inrichting daarvan mag de SOC-dienstverlener optimaliseren naar eigen standaard. Voorkeur om Sentinel een permanente status binnen de ICT-infrastructuur te geven en niet een afhankelijkheid met de SOC-dienstverlener krijgt i.v.m. het borgen van de continuïteit.

43	Inhoud	Visie document, blz.17	5.3 Ambitie en doelen: 1b "De cyber risico's worden aantoonbaar gemitigeerd op het overeengekomen niveau." Het mitigeren van risico's kan vanuit opdrachtnemer slechts tot op een bepaald niveau en alleen binnen de vooraf gedefinieerde grenzen. Het mitigeren van kaveloverstijgende risico's kunnen niet onder de verantwoordelijkheid vallen van de opdrachtnemer. Is Opdrachtgever het hier mee eens?	Wij zijn het eens met de stelling dat Opdrachtnemer niet verantwoordelijk is voor het mitigeren van kavel overstijgende risico's. Echter Opdrachtnemer is verantwoordelijk dat het proces juist gevolgd wordt en dat de juiste acties worden genomen conform de bijbehorende procedures.
44	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - § 5.4	Verstaat PNB onder "inbedding" het on-premises zijn van SOC medewerkers van inschrijver bij PNB of het integraal, niet on-premises, onboarden van de door PNB gebruikte producten in de SOC dienstverlening van inschrijver?	PNB gaat er van uit dat de dienst in de basis op afstand wordt aangeboden. Derhalve verlangen wij ook niet dat voor de dienstverlening de aanbieder op locatie aanwezig is. Voor eventuele "team" building en kennis maken is dit natuurlijk wel wenselijk dat betrokkenen elkaar kennen. Incidenteel op locatie zijn draagt daaraan bij.
45	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - § 5.5.3	PNB geeft in hoofdstuk 5.5.3 een vrij uitgebreide lijst aan werkzaamheden op die niet standaard tot SOC dienstverlening behoren zoals red-teaming en attack surface management. Is het inschrijver toegestaan om diverse werkzaamheden middels separate dienstverlening aan te bieden buiten het vaste maandbedrag?	Nee dit is niet toegestaan.
46	Juridisch	ARBIT 2022; 11	Aangezien betaling na acceptatie niet goed aansluit op de Prestatie, namelijk het continu leveren van beveiligingsdiensten, stelt Opdrachtnemer voor om de zinssneden en bepalingen in artikel 11, aangaande 'acceptatie' buiten toepassing te laten. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	Voor het operationele beheer van de dienstverlening is geen acceptatietermijn van toepassing. Artikel 11 zal echter wel van toepassing zijn bij oplevering van de SLA voor de SOC-dienstverlening en tevens bij projecten en major changes.
47	Juridisch	ARBIT 2022; 8.7	Opdrachtnemer vindt het onredelijk dat Opdrachtgever op grond van artikel 8.7 ARBIT de mogelijkheid heeft om de Overeenkomst buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden terwijl geen gelegenheid is geboden om het gebrek te herstellen en terwijl een schending nog niet vastgesteld is. Opdracht nemer vindt deze ontbindingsmogelijkheid slechts redelijk indien de schending is bewezen en telt daarom voor om artikel 8.7 buiten werking te stellen danwel als volgt, of in woorden van overeenkomstige strekking, te herformuleren: "Onverminderd het bepaalde in artikel 8.5 en 8.6 kan Opdrachtgever, indien in rechte wordt vastgesteld dat het door Wederpartij geleverde Prestatie inbreuk maakt op intellectuele eigendomsrechten van derden, en indien het voor Wederpartij in redelijkheid niet mogelijk is om de inbreuk op te heffen door zorg te	Akkoord.

			dragen voor een gebruiksrecht of een vervangend gelijkwaardig Prestatie of dusdanige aanpassingen in het geleverde Prestatie dat de inbreuk ongedaan wordt gemaakt, de Overeenkomst buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden (...).” Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	
48	Juridisch	ARBIT 2022; 8.6	Het nemen van alle maatregelen om een inbreuk ongedaan te maken op kosten van Opdrachtnemer is in onze ogen slechts redelijk voor zover deze maatregelen noodzakelijk zijn om stagnatie in de bedrijfsvoering te voorkomen. Het nemen van maatregelen die ‘kunnen bijdragen aan het voorkomen van stagnatie’ is naar mening van Opdrachtnemer te omvangrijk. Kunt u bevestigen dat OPdrachtnemer alleen aan artikel 8.6 ARBIT is gehouden voor zover dat redelijkerwijs van Opdrachtnemer kan worden verlangd?	Akkoord.
49	Juridisch	ARBIT 2022; 8.5	Inschrijver heeft een paar opmerkingen met betrekking tot dit artikel: - De vrijwaring in de eerste zin is niet gekoppeld aan de prestatie die geleverd wordt, maar dusdanig algemeen geformuleerd dat Wederpartij zou moeten vrijwaren voor elke (on)bewezen IE-inbreuk claim. Dat is onredelijk en kan onmogelijk van de Wederpartij worden gevraagd. - De vrijwaring is breder dan alleen puur IE-inbreuken, maar omvat ook claims m.b.t. bijvoorbeeld ongeoorloofde mededinging. Daarmee wordt de reikwijdte van 'claims vanwege een inbreuk op de IE-rechten van derden' te ver opgerekt en kan het allerlei claims omvatten die direct of indirect te maken hebben met een IE-inbreuk. Dat is wederom onredelijk en kan onmogelijk van de Wederpartij worden gevraagd. - Er zijn omstandigheden denkbaar waarin een vrijwaring redelijkerwijs niet van Wederpartij verlangd kan worden, bijvoorbeeld indien de aanbestedende dienst wijzigingen heeft aangebracht of laten aanbrengen in de prestatie. - Indien een vrijwaring gegeven wordt, dient de Wederpartij redelijkerwijs ook de regie te krijgen over de verdediging en eventuele schikkingsonderhandelingen. Gelet op bovenstaande, verzoekt Inschrijver dit artikel te vervangen door: "Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden ter zake van een vastgestelde inbreuk op intellectuele eigendomsrechten (met inbegrip van persoonlijkheidsrechten als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de Auteurswet) van die derden door de door Wederpartij geleverde Prestatie, met uitsluiting van materialen van derden. Wederpartij neemt op eerste verzoek van Opdrachtgever de	Dit artikel blijft ongewijzigd van kracht met de toevoeging van vraag 10.

			verdediging op zich in iedere procedure die in verband met de Prestatie tegen Opdrachtgever mocht worden ingesteld wegens inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van een derde. Opdrachtgever zal Wederpartij onverwijd van een dergelijke actie in kennis stellen en Wederpartij de uitsluitende zeggenschap geven over het verweer, met inbegrip van onderhandelingen over een schikkingsovereenkomst. Opdrachtgever zal aan Wederpartij hiervoor de noodzakelijke volmachten en hulp verstrekken. De vrijwaring in dit artikel is niet van toepassing indien de inbreuk het gevolg is van: a) materialen die door Opdrachtgever aan Wederpartij ter beschikking zijn gesteld voor gebruik, wijziging, bewerking of incorporatie; b) wijzigingen die Opdrachtgever of een derde in de Prestatie heeft aangebracht; c) gebruik van de Prestatie door Opdrachtgever in combinatie met diensten, materialen of producten die niet door Wederpartij zijn geleverd; d) gebruik van de Prestatie op een andere wijze dan waarvoor de Prestatie is ontwikkeld of bestemd; of e) een door Opdrachtgever aan Wederpartij gegeven instructie of verstrekte specificatie."	
50	Juridisch	ARBIT 2022; 8.2	Is Opdrachtgever bereid aan de overdracht van IE rechten de voorwaarde toe te voegen dat de facturen volledig zijn betaald, en dat Opdrachtgever een onherroepelijke oneindige licentie voor deze rechten aan Opdrachtnemer verstrekt?	Dit wordt niet toegevoegd.
51	Juridisch	ARBIT 2022; 8.1 b	Is Opdrachtgever bereid om deze bepaling te beperken tot intellectuele eigendomsrechten die enkel aan Opdrachtnemer toebehoren? Opdrachtnemer is namelijk niet in staat om IE rechten van derder over te dragen of zonder meer te licentiëren aan Opdrachtnemer, denk bijvoorbeeld aan OSS.	Zie antwoord vraag 52.

52	Juridisch	ARBIT 2022; 8.1	In onze ogen is het niet wenselijk dat zoals artikel 8 ARBIT bepaalt alle (Intellectuele) eigendomsrechten worden overgedragen. Opdrachtgever profiteert zelf ook van het feit dat Opdrachtnemer de IE-rechten zelf houdt. Deze tijdens eerdere opdrachten opgedane kennis/ervaring kan daardoor ook bij Opdrachtgever worden ingezet. Bovendien is in artikel 3.9.1.2. van de Gids Proportionaliteit januari 2020 bepaald dat men kan volstaan met een uitgebreid gebruiksrecht in plaats van de overdracht van het intellectuele eigendom. Uiteraard krijgt Opdrachtgever dan ook een gebruiksrecht, zodat Opdrachtgever ongestoord gebruik kan maken van de resultaten. Wij stellen voor om de artikelen 8.1 en 8.2 ARBIT te vervangen door de volgende bepaling: "Wederpartij behoudt alle intellectuele eigendomsrechten van alle door haar geleverde Prestaties en verleent aan Opdrachtgever een eeuwigdurend, wereldwijd, niet-exclusief recht tot gebruik van de Prestatie voor het doel waarvoor de Prestatie is geleverd. Uitgangspunt daarbij is dat de Prestatie voor dat doel gebruikt kan worden binnen de organisatie van Opdrachtgever, tenzij anders overeengekomen en vastgelegd in de Overeenkomst. Opdrachtgever zal de Prestatie niet aan derden verstrekken, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van Wederpartij." Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Akkoord.
----	-----------	-----------------	--	----------

53	Juridisch	ARBIT 2022; 5.3	Een audit heeft vaak veel impact op de organisatie van degene die aan de audit is onderworpen. Dat is helemaal zo indien het auditrecht in frequentie en scope onbeperkt is en zelfs audits uitgevoerd kunnen worden bij personeel van Inschrijver. Het is daarom redelijk dat aan dit auditrecht een aantal voorwaarden wordt verbonden om de belangen van beide partijen in balans te brengen. Inschrijver stelt daarom voor dit artikel te vervangen door: “Opdrachtgever kan 1 keer per contractjaar een audit (laten) uitvoeren met betrekking tot de nakoming van Wederpartij van de Overeenkomst. Wederpartij verleent alle medewerking aan audit met dien verstande dat: (i) opdrachtgever Wederpartij minimaal 2 weken voorafgaand aan de audit schriftelijk informeert over de planning en reikwijdte van de audit; (ii) de reikwijdte van de audit en de medewerking die Wederpartij moet verlenen beperkt is tot wat redelijkerwijs nodig is om te bepalen of Wederpartij aan zijn verplichtingen op grond van de Overeenkomst voldoet; (iii) geen toegang wordt verschaft tot tot interne prijsmodellen, informatie van andere klanten, niet-publieke rapporten en interne auditrapporten van Wederpartij; (iv) de bedrijfsvoering van Wederpartij en de dienstverlening aan andere klanten zo min mogelijk wordt verstoord; (v) de auditor geen concurrent van Wederpartij is; en (vi) de auditor voorafgaand aan de audit een door Wederpartij goedgekeurde geheimhoudingsverklaring tekent.	De provincie is akkoord met het vervangen van het artikel door de voorgestelde tekst.
54	Juridisch	ARBIT 2022; 5.2	Is Opdrachtgever bereid om een redelijk termijn toe te voegen zodat opdrachtnemer zich kan voorbereiden op een audit? Tegelijkertijd stelt Opdrachtnemer voor om de audit te specificeren tot enkel informatie dat direct verband houdt met de Overeenkomst en nodig is om de nakoming daarvan te controleren, niet zijnde (commercieel) gevoelige of geheime informatie of informatie met betrekking tot klanten van Opdrachtnemer.	Akkoord met aanpassing.

55	Juridisch	ARBIT 2022; 4.3	Om de werkzaamheden correct uit te kunnen voeren is het van belang dat de juiste, volledige en betrouwbare informatie wordt aangeleverd en dat Opdrachtnemer daarvan mag uitgaan. De informatie die Opdrachtgever aan ons verstrekt is immers het uitgangspunt van onze werkzaamheden. Opdrachtgever stelt daarom voor om aan artikel 4.3 ARBIT het volgende toe te voegen: "4.3 [...] Wederpartij mag uitgaan van de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Wederpartij verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is." Kunt u hiermee instemmen?	De provincie Noord-Brabant is akkoord met de voorgestelde toevoeging.
56	Juridisch	ARBIT 2022; 23.1	Opdrachtnemer zou om praktische redenen graag andere groepsmaatschappijen van Opdrachtnemer niet als "derde" willen aanmerken. Opdrachtnemer stelt daarom voor om in artikel 23.1 eerste zin ARBIT na "derden", "niet zijnde andere groepsmaatschappijen van Opdrachtnemer" toe te voegen. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	Akkoord.
57	Juridisch	ARBIT 2022; 17.5	Is Opdrachtgever bereid om dit artikel buiten toepassing te laten, aangezien de boete onredelijk hoog is. Indien, Opdrachtgever hier niet mee akkoord kan gaan, verzoekt Opdrachtnemer om een redelijk wedervoorstel.	Artikel 17.5 wordt geschrapt.
58	Juridisch	ARBIT 2022; 17.1	Opdrachtnemer stelt voor om het volgende toe te voegen aan artikel 17.1 ARBIT: "Geen schending van de geheimhoudingsverplichting is (a) openbaarmaking die verplicht is op grond van een wettelijke verplichting of toepasselijke beroepsregels, op grond van een rechterlijke uitspraak of die noodzakelijk is voor een van Partijen voor de verdediging van zijn belangen in een (beroeps)procedure (in welk geval de andere Partij wel vooraf en schriftelijk wordt geïnformeerd), en (b) als het aantoonbaar noodzakelijk is voor de uitvoering van de Overeenkomst dat deze informatie moet worden uitgewisseld met Personeel en/of met door Opdrachtgever goedgekeurde onderaannemers."	Akkoord.
59	Juridisch	ARBIT 2022; 15.5	Is opdrachtgever bereid om 15.5 a ARBIT buiten toepassing te laten? Overschrijden van de betalingstermijn zonder geldige grond is volgens Opdrachtnemer wel een redelijke grond om de werkzaamheden op te schorten. Opdrachtnemer vindt deze uitsluiting onredelijk, en stelt daarom voor het buiten toepassing te laten. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	Dit is akkoord, art. 15.5a ARBIT wordt buiten toepassing verklaard. Echter blijft wel het facturatiebeleid van toepassing van provincie Noord-Brabant. https://www.brabant.nl/over-brabant/provinciale-organisatie/factuurvoorschriften .

60	Juridisch	ARBIT 2022; 15.1	Is Opdrachtgever bereid om de zinsnede 'of wanneer het moment van acceptatie later gelegen is' te verwijderen, aangezien dit niet strookt met de te leveren prestatie.	Dit artikel wordt niet aangepast.
61	Juridisch	ARBIT 2022; 14.3	Opdrachtgever is van mening dat het redelijk is dat boetes in mindering worden gebracht op een eventuele schadevergoeding, omdat anders dit deel van de schade dubbel wordt vergoed. Wij stellen daarom voor om in algemene zin het volgende toe te voegen aan de Overeenkomst: "Betaalde boetes strekken in mindering op eventueel verschuldigde schadevergoeding." Kunt U hiermee instemmen?	Akkoord.
62	Juridisch	ARBIT 2022; 12.7	Is opdrachtgever bereid om deze bepaling buiten toepassing te laten? De overeenkomst ziet op beveiliging, wat niet zozeer apart onderhouden kan worden. De strekking van de bepaling komt niet overeen met de te leveren Prestatie.	De provincie is bereid om deze bepaling buiten toepassing te laten.
63	Juridisch	ARBIT 2022; 12.3	Gelet op de aard van de gevraagde dienstverlening is deze garantie niet passend. De Wederpartij zal immers geen product/software/andersoortige deliverable opleveren maar een continue dienst leveren. Inschrijver verzoekt daarom dit artikel buiten toepassing te verklaren. Indien de aanbestedende dienst hier niet toe bereid is, graag een toelichting waarom deze garantieregeling wel passend zou zijn en op welke 'gebreken' dit zou moeten zien.	Niet akkoord. Het is juist dat er een continue dienst wordt gecontracteerd, waarbij normaliter geen sprake is van acceptatie in de zin van acceptatie bij een oplevering of installatie. Anderzijds is er sprake van een inbeddingproject dat overgaat in de continue dienst (beheer en uitvoering conform SLA) met een acceptatiemoment. En er is sprake van doorontwikkeling en optimalisatie waarbij het niet ondenkbeeldig is dat er sprake is van acceptatiemomenten waarop dit artikel van toepassing is.
64	Juridisch	ARBIT 2022; 12	Zonder nuancering is het (juridische) gevolg van het geven van een garantie dat de Opdrachtnemer zich niet op overmacht kan beroepen ten aanzien van hetgeen gegarandeerd is. Opdrachtnemer stelt voor aan artikel 12 ARBIT het volgende toe te voegen: "Door Opdrachtnemer gegeven garanties ontnemen Opdrachtnemer niet het recht zich te beroepen op overmacht." Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord.
65	Juridisch	ARBIT 2022; 11.1	Is opdrachtgever bereid om de volgende zin te verwijderen?: 'Betalingen die voorafgaand aan Acceptatie worden verricht, vinden steeds plaats onder de opschortende voorwaarde van Acceptatie'. Acceptatie en dus deze voorwaarde komt niet overeen met de te leveren prestatie.	Akkoord.

66	Inhoud	RFP Planning	U geeft aan dat u referenties wilt nabellen op 24 & 25 mei. U verwacht hiervoor dat de opgegeven contactpersonen die dagen telefonisch beschikbaar zijn, maar 25 mei is een zaterdag. Wilt u overwegen het nabellen in z'n geheel uit te stellen tot na het weekend van 25 & 26 mei en de referenties op werkdagen nabellen?	De referenties worden alleen op 23 mei gebeld. Dit wordt gecorrigeerd in de 1.1 versie van de Selectieleidraad. Ze dienen die hele dag beschikbaar te zijn.
67	Inhoud	RFP Planning	Wilt u overwegen in verband met Hemelvaart en de (school)vakantieperiodes daarvoor om de tijdslijnen voor de uiterste aanmelddatum te verlengen?	Provincie Noord-Brabant is van mening dat er ruim voldoende tijd is voor de aanmelding. Er wordt niet overwogen de planning hiervoor aan te passen.
68	Inhoud	Externe Samenwerking	Hoe ziet u de ideale samenwerking met andere provincies en (semi-)overheidsinstanties in Nederland op het gebied van SOC/SIEM dienstverlening voor zich?	Provincies zijn bezig met het aansluiten bij het NCSC in het kader van de nieuwe NIS2 wetgeving. Hier zal ook centrale deling van dreigingsinformatie gaan plaatsvinden.
69	Inhoud	Compliance	In welke mate is de implementatie van controls in het kader van wet- en regelgeving binnen scope van uw uitvraag, bijvoorbeeld voor NIS2?	Deze zijn in scope.
70	Inhoud	Referenties	Bent u in de toekomst bereid om als referentie op te treden - na afstemming vooraf per geval - van Opdrachtnemer, vergelijkbaar met de manier waarop u referenties verlangd van opdrachten uitgevoerd door de Opdrachtnemer om de competenties aan te tonen?	De provincie is bereid om in de toekomst als referentie op te treden.
71	Inhoud	Referenties	Staat u open voor referentieopdrachten uit diverse sectoren, niet specifiek gericht op een enkele sector, gezien het belang van IT én OT omgevingen?	Dat is akkoord.
72	Inhoud	Referenties	In onze mening maakt de sector weinig uit voor de gevraagde diensten, maar draait het om het vermogen van de Opdrachtnemer om uw organisatiecontext te begrijpen en hiervoor actiegerichte adviezen te delen. Staat u open voor referentieopdrachten uit diverse sectoren, niet specifiek gericht op een enkele sector?	Dat is akkoord.
73	Inhoud	Communicatie	In uw eis TAL-E01 geeft u aan dat de Engels taal is toegestaan, maar dat documenten en rapportages in het Nederlands dienen worden opgesteld. Zou u overwegen om in de (operationele) communicatie en verslaglegging van SOC/SIEM diensten af te wijken van de Nederlandse taal om inzetbare expertise en kostenefficiëntie te maximaliseren? Dit betekent in onze ogen concreet dat (urgente) operationele communicatie met betrekking tot incidenten en alerts in het Engels wordt gecommuniceerd en geregistreerd, inclusief de vastlegging van wat is vastgesteld en herstelstappen. Tactische en strategische rapportages (bijv.	De provincie houdt vast aan de eis dat documenten en rapportages in het Nederlands zijn opgesteld.

			kwartaalijks) over de dienst en de ontwikkeling daarvan, zullen wel in het Nederlands opgesteld en besproken worden.	
74	Inhoud	Technology	U geeft aan een API-koppeling met uw ITSM tooling te wensen, kunt u aangeven welke tool u hiervoor gebruikt? Heeft u in deze ITSM tool de mogelijkheid om securityincidenten te scheiden van IT incidenten (die volgens ITIL incident management behandeld dienen te worden), dit in verband met wet- en regelgeving?	De provincie maakt op dit moment gebruik van Facilitator en is in voorbereiding van een uitvraag naar een nieuw, vervangend product. PNB is voornemens om een tool te kiezen waarin het onderscheid tussen security en IT incidenten kan worden gemaakt. Zodra meer informatie beschikbaar is, zal die worden gedeeld met de geselecteerde gegadigden.
75	Inhoud	Technology	U geeft aan Defender for endpoint te gebruiken op de werkplekken voor eindgebruikers. Op virtual desktops en servers geeft u echter aan Trellix Move AV te gebruiken. In het kader van o.a. uniformiteit en beheerbaarheid, staat u ervoor open om de Endpoint Detection and Response (EDR) tooling te vervangen?	Voor Azure servers wordt momenteel al Defender for Endpoint (DFE) gebruikt. Naar verwachting zal de footprint van Trellix kleiner worden (en evt. ophouden) zoals PNB beweegt naar Azure.
76	Inhoud	Technology	Wenst u als onderdeel van de dienstverlening ook advies op het gebied van het inzet van E5 (security)features, om optimaal gebruik te maken van uw bestaande licenties? Of pakt u dit wellicht al op samen met uw Microsoft(-partner)?	Die wens hebben we momenteel niet.
77	Inhoud	Technology	Welke oplossingen verwacht u te integreren met onze dienstverlening?	Uw vraag is niet duidelijk (Voor IB zijn deze componenten benoemd).
78	Inhoud	Technology	Wat zijn uw plannen met betrekking tot de huidige securitytooling?	Uitgangspunt huidige tooling: samen met de nieuwe partner verder te ontwikkelen en daar waar nodig aan te passen aan veranderende wensen en eisen. Dit is ook onderdeel van de gevraagde roadmap.
79	Inhoud	Technology	Heeft u specifieke technologische of architectuurvoorkeuren voor de toekomstige SOC/SIEM implementatie? Zo ja, welke?	Uitgangspunten zijn opgenomen in de uitvraag zoals Darktrace Sentinel en Nexus. Verdere ontwikkeling in de toekomst is mogelijk.
80	Inhoud	Technology	Zou u bereid zijn om meer details te delen over de momenteel gebruikte technologieën binnen IT en OT, inclusief bestaande securitytooling en licenties?	In de inschrijvingsfase kan eventueel meer informatie gedeeld worden.
81	Inhoud	Incident Response	Met betrekking tot eis DIV-E12 geeft u aan directe ondersteuning bij een groot incident te verwachten. Behelst dit tevens fysieke ondersteuning op locatie bij PNB, naast de 24/7 incident ondersteuning vanuit het SOC op afstand?	Ja in geval van major incidenten kan het zijn dat er een taskforce op het provincie huis zal zijn waar bij fysieke aanwezigheid nodig is.
82	Inhoud	Incident response	Kunnen jullie toelichten in hoeverre Incident Response, met name voor grote incidenten, deel uitmaakt van jullie behoefte aan een full service SOC/SIEM dienstverlening?	Als het gaat om security incidenten maakt dit deel uit van onze behoefte en we verwachten dat de SOC-dienstverlener in de lead is, niet als het gaat om overige operationele incidenten.

83	Inhoud	Incident response	Hoe ziet u de optimale samenwerking met een SOC/SIEM dienstverlener in het kader van (initiële) incident response?	De SOC-dienstverlener is voor security incidenten in de lead. De ideale samenwerking bestaat onder meer uit goed ingerichte procescommunicatie en duidelijke richtinggeving vanuit de SOC-dienstverlener. En de Opdrachtgever tijdig informeren en escaleren indien incidenten niet de juiste respons krijgen vanuit andere kavels.
84	Inhoud	Visie en Strategie	Heeft u een dreigingsbeeld dat u gebruikt om te bepalen welke bedrijfsvoeringsrisico's het SOC/SIEM moet kunnen detecteren? Dit dreigingsbeeld kan bijvoorbeeld doorvertaald worden naar MITRE ATT&CK tactieken en technieken (TTP's) om deze risico's gericht te adresseren.	Globaal gezien hebben we wel een dreigingsbeeld, maar niet specifiek. We zijn hierover aan het nadenken. Dit is iets waar we met de nieuwe opdrachtgever invulling aan willen geven.
85	Inhoud	Visie en Strategie	Kunnen jullie inzicht geven in de huidige monitoringstrategie van jullie interne SOC? Specifiek hoe strategie, visie en ambitie van de Provincie en aansluit op de monitoringstrategie. Of wensen jullie die in de fase opnieuw te valideren en op te stellen? Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op het wel of niet combineren van IT en OT monitoring en hoe je dat in de praktijk zou kunnen inrichten.	Wij verwachten dat deze strategie opnieuw wordt onderzocht en gevalideerd zeker ook in relatie tot de nieuwe NIS2 richtlijn.
86	Juridisch	ARBIT 2022; 34	Is Opdrachtgever bereid om dit artikel te limiteren in tijd, zodat de bepalingen niet oneindig doorlopen? Het voorstel van Opdrachtnemer is om een limitering van 1 jaar in te voegen.	Artikel 34. Voortdurende verplichtingen, wordt begrenst tot 12 maanden na beëindiging van de overeenkomst.
87	Juridisch	ARBIT 2022; 32.1	Is Opdrachtgever bereid om aan deze bepaling een limiet te stellen, hoelang na afloop van de Overeenkomst gebruik kan worden gemaakt van deze overdracht. Het is in Opdrachtnemers ogen onredelijk om langer dan drie maanden na afloop nog mee te moeten werken. Daarnaast stelt Opdrachtgever voor om de voorwaarden toe te voegen dat deze medewerking alleen van Opdrachtgever kan worden verlangd voor zover dit de on-going business van Opdrachtnemer niet verstoort.	- Provincie Noord-Brabant is akkoord dat medewerking van opdrachtnemer is begrensd tot 4 maanden na start transitie door nieuwe wederpartij of Opdrachtgever zelf. - Provincie Noord-Brabant is niet akkoord met de beperking dat dit artikel slechts van toepassing is voor zover dit de on-going business van Opdrachtnemer niet verstoort.
88	Juridisch	ARBIT 2022; 30.6	Opdrachtgever vindt het gezien de aard van de dienstverlening niet passend dat ieder moment de overeenkomst kan worden opgezegd. Is Opdrachtgever bereid om dit artikel als volgt aan te passen: "Elke Partij heeft te allen tijde het recht de Overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn van zes (6) maanden. Opdrachtgever is niet verplicht Opdrachtnemer op enige andere wijze schadeloos te stellen voor de gevolgen van de opzegging anders dan de wijze die in de leden 7 tot en met 9 van dit artikel is bepaald." Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord.

89	Juridisch	ARBIT 2022; 30.5	Mocht het later van toepassing zijn, dan vindt Opdrachtnemer het onredelijk dat verschillende, losstaande, overeenkomsten toch invloed op elkaar kunnen hebben. Opdrachtnemer stelt daarom voor om deze overeenkomst buiten toepassing te laten. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	De overeenkomst wordt niet buiten toepassing gelaten. Artikel 30.5 kan wel buiten toepassing worden gelaten.
90	Juridisch	ARBIT 2022; 30.4	In onze ogen is het gezien de gevraagde dienstverlening niet wenselijk dat bij ontbinding een ongedaanmakingsverbintenis ontstaat. Opdrachtnemer stelt daarom voor om het tweede deel van artikel 30.4 ARBIT te vervangen door onderstaande en toe te passen op iedere vorm van ontbinding: Het staat Opdrachtnemer dan uiteraard vrij om schade te verhalen via het aansprakelijkheidsregime. "Opdrachtgever kan de Overeenkomst ook op de in artikel 30.3 aangegeven wijze ontbinden indien hij op goede gronden aanneemt dat de rechter op een daartoe strekkende vordering op grond van afdeling 4.3.1 van de Aanbestedingswet 2012 de overeenkomst zal vernietigen. Een eventuele ontbinding van de Overeenkomst op welke grond dan ook laat alle geleverde en te leveren prestaties tot en met de dag waarop de Overeenkomst rechtsgeldig wordt ontbonden onverlet. Er ontstaan geen ongedaanmakingsverbintenissen zoals bedoeld in art. 6:271 e.v. BW."	Zie antwoord vraag 7.
91	Juridisch	ARBIT 2022; 29.3	Opdrachtnemer kan als onderdeel van een beursgenoteerde vennootschap, gezien de koersgevoeligheid van de informatie geen mededelingen doen over claims onder verzekeringspolissen. Is het daarom akkoord dat Opdrachtgever in plaats van bewijs van premiebetaling zoals gevraagd in artikel 29.3 ARBIT een verzekeringscertificaat deelt dat standaard door onze verzekeraar wordt afgegeven?	Provincie Noord-Brabant bevestigt dat het overleggen van het verzekeringscertificaat voldoet.
92	Juridisch	ARBIT 2022; 26.5	Opdrachtgever is van mening dat vrijwaringen ook onder de limitering van aansprakelijkheid dienen te vallen, om potentiële financiële risico's in lijn te houden met de waarde van de overeenkomst. Is Opdrachtgever daarom bereid om de vrijwaringen en garanties ook onder de limitering zoals genoemd in 26.2 en 26.3 te laten vallen?	Zie antwoord vraag 10.

93	Juridisch	ARBIT 2022; 26.4	Opdrachtnemer vindt het niet proportioneel dat Opdrachtnemer op basis van Artikel 26.4.d ARBIT onbeperkt aansprakelijk zijn voor schending van de AVG en de Verwerkersovereenkomst (incl. boetes van toezichthouder) terwijl Opdrachtgever de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG is, en dus op grond van de AVG verantwoordelijk voor het vaststellen van de passende technische en organisatorische maatregelen. Kan Opdrachtgever akkoord gaan met een beperking van de aansprakelijkheid uit Artikel 26.4.d ARBIT tot de bedragen genoemd in Artikel 26.4.d ARBIT?	Zie antwoord vraag 10 en 12.
94	Juridisch	ARBIT 2022; 26.3	Inschrijver heeft een aantal opmerkingen m.b.t. dit artikel: 1. Het is gebruikelijk om in dit soort overeenkomsten de aansprakelijkheid voor indirecte schade uit te sluiten. Dat is nu niet het geval aangezien wordt verwezen naar 'schade' in het algemeen. Dat het BW geen onderscheid maakt tussen directe en indirecte schade, betekent niet dat partijen daar in de overeenkomst dus ook geen afspraken over hoeven maken. 2. De aansprakelijkheidsbeperking is niet beperkt per jaar, maar enkel per gebeurtenis. Dit maakt dat de aansprakelijkheid in theorie onbeperkt is omdat het aantal gebeurtenissen onbeperkt kan zijn. Dit is disproportioneel. 3. De aansprakelijkheidsbeperking is gekoppeld aan de 'Vergoeding', wat de 'totaal voor de Prestatie overeengekomen prijs' is. Dit betekent dat de aansprakelijkheid per gebeurtenis disproportioneel hoog (viermaal de totaalprijs) is en leidt tot een onevenwichtige risicoallocatie. 4. De beperking van de aansprakelijkheid ziet alleen op claims op grond van wanprestatie, terwijl het redelijk is dat de aansprakelijkheid ook is beperkt voor claims op grond van bijvoorbeeld onrechtmatige daad. Daarbij nog opgemerkt dat volgens de toelichting op de ARBIT de aansprakelijkheidsbeperking kan worden aangepast gelet op de aard van de dienstverlening, daaraan verbonden risico's en/of omvang van de vergoeding. Gelet op bovenstaande, stelt Inschrijver voor dit artikel te vervangen door: "De totale aansprakelijkheid van Wederpartij voor directe schade, uit welke hoofde dan ook, voortvloeiend uit of verband houdend met de Overeenkomst is per contractjaar beperkt tot de betaalde en te betalen vergoedingen in dat contractjaar, exclusief BTW. Wederpartij is jegens Opdrachtgever niet aansprakelijk voor	Zie antwoord artikel 13, 14 en 15.

			indirecte schade of gevolgschade, waaronder, maar niet beperkt tot, (i) verlies van omzet, winst of verwachte besparingen, (ii) reputatieschade en (iii) verlies van goodwill."	
95	Juridisch	ARBIT 2022; 24.1	Opdrachtnemer zou om praktische redenen graag andere groepsmaatschappijen van Opdrachtnemer niet als "derde" willen aanmerken. Opdrachtnemer stelt daarom voor om in artikel 24.1 eerste zin ARBIT na "derden", "niet zijnde andere groepsmaatschappijen van Opdrachtnemer" toe te voegen. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	Zie antwoord vraag 56.
96	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - H7	DIV-E03: De provincie Noord-Brabant is ten allen tijden gerechtigd om een audit te laten uitvoeren door een externe auditor over de geleverde dienst. Bevindingen komende uit de audit worden door opdrachtnemer opgelost op zijn kosten. Inschrijver is voorzien van een SOC2 Type II verklaring ten einde te voorkomen dat iedere klantorganisatie zijn eigen audit wil uitvoeren. Is PNB bereid deze eis te laten vervallen en/of vervangen door de SOC2 Type II verklaringseis?	Nee we zijn niet bereid deze eis te laten vallen.
97	Juridisch	Model verwerkersovereenkomst; 10.2	Is Opdrachtgever bereid om dezelfde vrijwaring jegens Opdrachtnemer op te nemen, voor schending van verplichtingen van Opdrachtgever?	Dit is akkoord.
98	Juridisch	Model verwerkersovereenkomst; 9.3	In geval van een inbreuk zal Opdrachtnemer Opdrachtgever op de hoogte houden, maar iedere 24 uur is een te grote inspanning. Is Opdrachtgever bereid om dit te wijzigen naar, 'met een redelijke interval'.	Dit is akkoord.
99	Juridisch	Bijlage 1 Visie Managed SOC dienstv.; EXI-E05	Opdrachtnemer kan niet garanderen dat Opdrachtnemer 100% meewerkt aan een overdracht, omdat Opdrachtnemer geen bedrijfs of commercieel gevoelige informatie kan delen. Daarnaast kan niet van Opdrachtnemer worden verlangd dat de overdracht de huidige bedrijfsvoering in de weg zit. Is Opdrachtgever bereid om '100%' te vervangen door: 'voor zover van Opdrachtnemer redelijkerwijs kan worden verlangd'.	Akkoord met voorgestelde aanpassing.

100	Juridisch	ARBIT 2022; 1 tot 84	De oplossing van Inschrijver bestaat uit verschillende onderdelen van derde partijen. Op deze onderdelen zijn bepaalde standaard, niet-onderhandelbare (licentie)voorwaarden van die derde van toepassing. Inschrijver wenst daarom te bepalen dat enkel deze voorwaarden van toepassing zijn op dat derde-onderdeel en stelt voor om in de Overeenkomst op te nemen: “Indien en voor zover Wederpartij Materialen van derden, al dan niet als onderdeel van de Prestatie of deliverables, aan Opdrachtgever levert of ter beschikking stelt, zijn enkel de (licentie)voorwaarden van die derde van toepassing tussen Opdrachtgever en Wederpartij en Opdrachtnemer met betrekking tot die Materialen van derden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in bijlage X. De aansprakelijkheid van Wederpartij voor Materialen van derden is beperkt tot het bedrag dat door Opdrachtnemer wordt verhaald op de derde partij.” Aanvullend stelt Inschrijver voor een definitie van ‘Materialen van derden’ op te nemen: “hardware, apparatuur, software, clouddiensten van derden, ondersteuning en alle andere materialen en zaken die eigendom zijn van of geleverd worden door een derde partij in het kader van de dienstverlening.”	Niet akkoord.
101	Juridisch	ARBIT 2022; 82	Opdrachtnemer kan er niet mee instemmen dat Opdrachtgever dit zelfstandig kan bepalen, ook na het aangaan van de overeenkomst en stelt voor om "Indien Opdrachtgever dit wenst" te vervangen door "Indien in de Overeenkomst is overeengekomen". Kan Opdrachtgever daarmee instemmen?	Opdrachtgever stemt daarmee in.

102	Juridisch	ARBIT 2022; 77	Het met behoud van rechten laten uitvoeren van onderhoud door derden heeft vergaande consequenties. Opdrachtnemer heeft immers geen enkele invloed op de wijze waarop het onderhoud wordt verricht en kan daardoor niet meer instaan voor de kwaliteit van de onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast kunnen onder deze derden concurrenten van Opdrachtnemer worden begrepen, wat zou betekenen dat deze derden de door Opdrachtnemer ontwikkelde/ter beschikking gestelde Prestatie kunnen inzien en kunnen aanpassen. In het geval van door ons ter beschikking gestelde Prestatie van derden kan dit zelfs contractueel verboden zijn. Tot slot dient volgens ons Opdrachtgever pas van deze mogelijkheid gebruik te kunnen worden gemaakt nadat Opdrachtnemer schriftelijk in gebreke is gesteld met een redelijke termijn om alsnog zijn verplichtingen na te komen en Opdrachtnemer ook na verloop van die termijn niet alsnog is nagekomen. Opdrachtnemer stelt voor artikel 77 ARBIT-2018 wordt vervangen door: "Opdrachtgever kan Onderhoud dat hij met Opdrachtnemer is overeengekomen gedurende de looptijd van de betreffende Overeenkomst door een derde, waaronder uitdrukkelijk niet begrepen concurrenten van Opdrachtnemer, laten uitvoeren indien Opdrachtnemer in verzuim is in de nakoming van wezenlijke verplichtingen waardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering bij Opdrachtgever in gevaar komt of indien Opdrachtnemer voorafgaande schriftelijke toestemming geeft, behoudens voor zover sprake is van door Opdrachtnemer ter beschikking gestelde standaardprogrammatuur van derden. In dit laatste geval is het zelf uitvoeren van Onderhoud dan wel door derden laten uitvoeren van Onderhoud pas toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de derde partij van wie de standaardprogrammatuur is. Opdrachtnemer draagt geen enkele verantwoordelijkheid voor de door een derde verrichte onderhoudswerkzaamheden. Het inschakelen van een derde partij als hiervoor genoemd kan niet eerder plaatsvinden dan nadat deze derde partij een geheimhoudingsovereenkomst met Opdrachtnemer heeft gesloten."	Niet akkoord, deze toevoeging is erg ruim geformuleerd. Opdrachtgever poogt in een dergelijke situatie vanzelfsprekend niet een concurrent de dienst uit te laten voeren.
103	Juridisch	ARBIT 2022; 76.2	Is Opdrachtgever bereid om dit artikel buiten toepassing te laten? Het overschrijden van Functieherstel en Reactietijd zijn volgens Opdrachtnemer geen redelijke gronden om direct in verzuim te zijn. Opdrachtnemer stelt daarom voor om in onderling overleg vast te stellen welke gevolgen gekoppeld worden aan het	Zie antwoord vraag 2.

			eventueel niet behalen van een service level, en dit op te nemen in de overeenkomst of SLA.	
104	Juridisch	ARBIT 2022; 76	Wij stellen voor om artikel 76 ARBIT niet van toepassing te verklaren en de overeen te komen SLA leidend te laten zijn, kunt u daarmee instemmen?	Zie antwoord vraag 2 en 3.
105	Juridisch	Model verwerkersovereenkomst; 10.4	Is Opdrachtgever bereid om deze bepaling buiten toepassing te laten? Een dergelijke boete is zeer onredelijk in de ogen van Opdrachtnemer, aangezien Opdrachtgever al een vrijwaring heeft en in veel gevallen, mocht er een schending van de Verwerkersovereenkomst zijn, deze schending vaak niet direct wordt ontdekt.	Dit is akkoord.

106	Contract	ARBIT-2022, Artikel 8	We lezen Artikel 8.1 als een standaard overdracht en dat “wordt ontworpen of vervaardigd en/of onder leiding of toezicht van Opdrachtgever dan wel aan de hand van diens instructies of ontwerpen is of wordt gerealiseerd” kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd, afhankelijk van de type IT-dienst dat wordt geleverd. In het geval van onze SOC-dienstverlening is dat een voordeel van het leveren van deze diensten aan veel verschillende klanten en ondersteund door onderzoek en ontwikkeling. Tevens is de basis van de dienstverlening ontworpen en ontwikkeld met behulp van de vaardigheden, ervaring en knowhow die we in de loop der jaren hebben opgedaan. Met de huidige formulering in artikel 8 zou het onduidelijk zijn wanneer er sprake is van een overdracht en wanneer niet, wat gemakkelijk zou kunnen leiden tot onnodige discussies over de definitie. Daarom zijn wij van mening dat de formulering van 8.1-3 moet worden gewijzigd. We stellen voor om een definitie van intellectuele eigendomsrechten te includeren, zoals: “Intellectuele Eigendomsrechten betekent in het kader van deze Overeenkomst auteursrechten, handelsmerken, onderscheidende tekens, handelsnamen, uitvindingen (al dan niet octrooieerbaar), octrooien, halfgeleiderrechten, software broncode en objectcode, gegevens, databases, documentatie, tekeningen, schetsen, specificaties en ander soortgelijk materiaal en rechten, handelsgeheimen, knowhow en goodwill die daarmee verband houden. Intellectuele eigendomsrechten omvatten niet de gegevens of knowhow van de Opdrachtgever”. Ten tweede zou het standaard moeten zijn dat er geen transfer is van eigendomsrechten: “De Overeenkomst houdt in dat er geen overdracht van Intellectuele Eigendomsrechten tussen de Partijen plaatsvindt”. Ten derde willen we ervoor zorgen dat we de nodige bescherming van intellectuele eigendomsrechten en knowhow hebben, terwijl we de dienst blijven leveren en ontwikkelen: “Alle Intellectuele Eigendomsrechten en alle rechten die ontstaan in verband met de uitvoering van de Diensten, met inbegrip van nieuwe versies, verdere ontwikkelingen, wijzigingen en onderhoud blijven berusten bij de Opdrachtnemer. Tenzij anders overeengekomen, is de Opdrachtnemer eigenaar van apparatuur met betrekking tot de levering van de Diensten. De Opdrachtnemer heeft het recht om in alle contexten gebruik te maken van zijn algemene kennis en knowhow die de Opdrachtnemer heeft verkregen door de goede uitvoering van deze Overeenkomst. Dit geldt ook voor eigen ideeën, concepten, expertise of gegevensverwerkingstechnieken van de Opdrachtnemer in verband met de	Zie antwoord vraag 10 en 47 t/m 52.
-----	----------	-----------------------	---	-------------------------------------

			ontwikkeling, productie en marketing van producten en diensten”. En tot slot, zorg ervoor dat de Opdrachtgever de benodigde rechten heeft: “De Opdrachtgever heeft het recht om in alle contexten gebruik te maken van zijn algemene kennis en knowhow die hij in het kader van deze Overeenkomst heeft verworven. Verder behoudt de Opdrachtgever alle rechten op de gegevens die worden overgedragen voor verwerking door de Opdrachtnemer onder deze Overeenkomst (de "gegevens van de Opdrachtgever"), evenals op de resultaten van deze verwerking. De Opdrachtnemer mag de gegevens van de Opdrachtgever alleen gebruiken voor zover dat nodig is voor de Opdrachtnemer om aan zijn verplichtingen onder deze Overeenkomst te kunnen voldoen. Na beëindiging van de Overeenkomst heeft de Opdrachtnemer geen recht meer op de gegevens van de Opdrachtgever, tenzij van tijd tot tijd anders wordt overeengekomen”. Voor dit laatste onderdeel zijn we het ermee eens dat er een clausule moet worden toegevoegd die de PNB het recht geeft op ontwikkelingen die specifiek voor PNB zijn gemaakt, zoals: “De Opdrachtgever heeft het recht op ontwikkelingen die specifiek en alleen voor de Klant zijn gemaakt en die de Dienstverlener niet voor andere klanten kan gebruiken.” Kunt u hiermee instemmen?	
--	--	--	--	--

107	Contract	ARBIT-2022, Artikel 26.3	De richtprijs voor de opdracht bedraagt 3.7 MEUR, dus de totale aansprakelijkheid zal dus bijna 15 MEUR bedragen. Dit is meer dan 30 keer de jaarlijkse richtprijs en veel hoger dan wat gebruikelijk is in de branche. Dit is veel hoger dan wat gebruikelijk is in de branche, en ook hoger dan een normale verzekering in de branche. Het is ook veel hoger dan de standaardverzekering in de branche. De leverancier is van mening dat dit artikel te veel verantwoordelijkheid bij de leverancier legt. Wij verzoeken PNB om het artikel te wijzigen, en stellen daarom de volgende alternatieve tekst voor: "De in artikel 26.1 bedoelde aansprakelijkheid voor schade anders dan die bedoeld in artikel 26.2 is beperkt tot een bedrag van de hoogte van de jaarlijkse Vergoeding per gebeurtenis. De totale aansprakelijkheid per jaar bedraagt evenwel nooit meer dan twee maal de Jaarvergoeding (ongeacht het aantal gebeurtenissen) Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis". Kunt u hiermee instemmen?	Zie antwoord vraag 13 en 14.
108	Contract	ARBIT-2022, Artikel 26	Art. 26 ARBIT 2022 houdt opdrachtnemer ook aansprakelijk voor indirecte schade van opdrachtgever. Dat is voor deze dienstverlening buiten redelijke proporties. Bent u bereid om, zoals te doen gebruikelijk is, de aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor indirecte schade uit te sluiten of te beperken?	Zie antwoord vraag 15.
109	Contract	ARBIT-2022, Artikel 6	Dit artikel heeft betrekking op de levering van fysieke goederen en past niet bij de aard van de dienstverlening. Kunt u bevestigen dat artikel 6 niet van toepassing is? Zo nee, kunt u uitleggen hoe dit artikel past bij de beoogde dienstverlening?	Akkoord.
110	Contract	ARBIT-2022, Artikel 5.4	Het komt de Opdrachtnemer onredelijk over dat de Opdrachtnemer de kosten voor een audit draagt, als de overweging om (en met welke frequentie) een audit uit te laten voeren uitsluitend bij Opdrachtgever ligt. Wij verzoeken u een bepaling op te nemen waarin Opdrachtgever alle kosten voor een audit draagt, tenzij uit de audit blijkt dat Opdrachtnemer wezenlijk tekortschiet. Kunt u hiermee instemmen?	Dit is akkoord.
111	Contract	ARBIT-2022, Artikel 11.4	Gezien de opschorting van de betalingsplicht ex art. 11.1 acht Opdrachtnemer het onredelijk dat de acceptatietermijn eenzijdig voor een onbepaalde termijn verlengd kan worden. Wij verzoeken u art. 11.4 ARBIT buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen?	Artikel 11.4 blijft voor deze situaties gehandhaafd. Voor het operationele beheer van de dienstverlening is geen acceptatietermijn van toepassing. Artikel 11 zal wel van toepassing zijn bij oplevering van de SLA voor de SOC-dienstverlening en tevens bij projecten en major changes.

112	Contract	ARBIT-2022, Artikel 17.5	Naast de aansprakelijkheid voor schade, de mogelijke boete van een toezichthouder en mogelijke strafrechtelijke vervolging voegt een contractuele boete niets toe aan zekerheid voor de Opdrachtgever. Aangezien een contractuele boete niet verzekeraar is, is deze boete niets anders dan een prijsverhogend element waarvoor leveranciers risico's zullen inprijzen. Deze boete staat niet in relatie tot de opdrachtwaarde (en is dus niet risico-gebaseerd). Uiteindelijk is het de markt die deze boetes verdisconteert: als 'prikkel' is het niet nodig naast de reputatieschade voor een beveiligingsbedrijf. Wij verzoeken u art. 17.5 ARBIT buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen?	Artikel 17.5 wordt geschrapt.
113	Inhoud	Selectieleidraad, 4.4.1	In de selectieleidraad onder 4.4.1 Taal schrijft u dat de aanmelding en alle verdere communicatie, waaronder de communicatie tijdens de uitvoering van de dienst volledig in het Nederlands moet zijn. In bijlage 1, hoofdstuk 7, eis TAL-E01 schrijft u dat gedurende de opdracht door alle medewerkers die in contact staan met PNB de Nederlandse of Engelse taal in woord en geschrift zal worden gebruikt. Dit lijkt tegenstrijdig, welke eis van de taal bij uitvoering van de dienstverlening is leidend?	Uw aanmelding en alle verdere communicatie in het aanbestedingstraject tot en met contractering dient volledig in het Nederlands te zijn. Daarnaast is eis TAL-E01 in bijlage 1 hoofdstuk 7 van toepassing.
114	Inhoud	Bijlage 1, Hoofdstuk 7, Eis SIS-E02	PNB vereist een koppeling tussen de ITSM-tool van PNB en van Inschrijver. Kan PNB de naam en (een verwijzing naar) de API-documentatie delen samen met of dit een cloud-oplossing of on-prem oplossing is?	De provincie maakt op dit moment gebruik van Facilitator en is in voorbereiding van een uitvraag naar een nieuw, vervangend product. Zodra meer informatie beschikbaar is, zal die worden gedeeld met de geselecteerde gegadigden.
115	Inhoud	Bijlage 1, Hoofdstuk 7 Eisen, eis INB-E04 & DIV-E03	In bijlage 1 onder hoofdstuk 7 Eisen en eis INB-E04 & DIV-E03 staat dat bij gunning er een (BIO-)audit volgt door een PNB aangewezen auditor waaraan opdrachtnemer medewerking verleent. Staat PNB toe dat de aangewezen auditor geen directe concurrent mag zijn van de dienstverlener? Met andere woorden dat de aangewezen auditor tevens moet worden goedgekeurd door de dienstverlener?	De audit zal worden uitgevoerd door een door de RvA geaccrediteerde NEN-ISO 27001 auditor zodat ook geheimhouding en onafhankelijkheid geborgd zijn. De provincie gaat er dus niet mee akkoord dat de auditor ook door leverancier moet zijn geaccrediteerd
116	Inhoud	Bijlage 1, Hoofdstuk 7, Eis INB-E06	PNB geeft aan dat data versleuteld opgeslagen dient te zijn. Inschrijver is ISO27001 en SOC 2 Type 2 gecertificeerd en draagt zorg dat alle (klant)data beveiligd is en niet toegankelijk voor onbevoegden. Echter is data niet overal encrypted at rest aangezien dit slechts bescherming biedt tegen fysieke diefstal van datadragers en hiertegen (in ogen van Inschrijver) betere mitigatie methodes voor zijn. Kan PNB hiermee akkoord gaan of anders specificeren welke opgeslagen data het om gaat in deze eis?	PNB houdt vast aan de eis om dat data at rest encrypted wordt opgeslagen.

117	Inhoud	Bijlage 1 Hoofdstuk 7 Eisen en eis TAL-E01	In bijlage 1 onder hoofdstuk 7 Eisen en eis TAL-E01 staat dat bij de uitvoering van de opdracht de dienstverlener alle documenten, rapportages in de Nederlandse taal zijn opgesteld. In de zin daarvoor wordt vermeld dat gedurende de opdracht door alle medewerkers die in contact staan met PNB de Nederlandse of Engelse taal in woord en geschrift zal worden gebruikt. Gaat PNB akkoord dat bij uitvoering van de opdracht alle documentatie, zoals rapportages tevens in de Engelse taal wordt geaccepteerd?	Nee dit is niet toegestaan.
118	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - § 5.5.1	PNB heeft de ambitie om minimaal op BBN-niveau 2 BIO-compliant zijn. In de ter beschikking gestelde bestekstukken overheerst de compliancy. Met het compliant zijn, wordt niet per definitie een betere security bereikt. Andersom wel. Indien de security op orde is, kunt u de compliancy afvinken. Is PNB zich hiervan bewust?	PNB is zich hier van bewust.
119	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - § 5.1	In de IT-visie en de sourcing strategie heeft PNB haar doelen en ambitie op het gebied van IT-dienstverlening vastgelegd. De kern van de sourcing strategie is dat PNB zich focust op de overall regievoering over de kavels, samenwerking en het WAAROM en WAT van de dienstverlening. Wat betekent dat de niet-strategische IT-dienstverlening wordt uitbesteed en waar dit al het geval is, blijft dit zo. De IT-dienstverleners richten zich op de inhoud, het HOE en op een optimale samenwerking met PNB. De vraagstelling van PNB is doorspekt met HOE een IT dienstverlener zijn werk moet doen en met welke tooling. Dit is in tegenspraak met het beginsel zoals u dat verwoordt in § 5.1. Is PNB bereid om het HOE daadwerkelijk aan de inschrijvers over te laten en alle opgelegde restricties te laten vervallen, zoals bijvoorbeeld het toepassen van 'ouderwetse', ten principale reactieve, SIEM technologie.	PNB is niet bereid de door u beschreven restricties te laten vervallen. Voor een verdere toelichting verwijzen we u naar hoofdstuk 6.1 van Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening.
120	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - H7	ARC-E01: Opdrachtnemer sluit haar dienstverlening aan de op architectuur van PNB en voldoet aan de door PNB gestelde aansluitvoorwaarden en architectuurprincipes. Wat zijn de door PNB gestelde aansluitvoorwaarden en architectuurprincipes?	De architectuur principes staan vermeld in § 3.4. De aansluitvoorwaarden voor te koppelen logbronnen worden opgesteld door Opdrachtnemer.
121	Inhoud	Bijlage 1 Visie managed SOC dienstverlening - H7	DIV-E11 De managed SOC-dienstverlening is 7/24 uur. Kunt u bevestigen dat u hier bedoeld 24x7 eyes-on-glass vanuit een Nederlands SOC zonder near- en/of offshoring?	Ja dat kunnen we bevestigen.

122	Uitvoering	Selectieleidraad, paragraaf 4.9.1	In bijlage 4 wordt de huidige omgeving beschreven. Onderdeel van deze omgeving zijn de volgende producten: Sentinel, Darktrace en Nessus. In het doel van de opdracht wordt beschreven dat de huidige omgeving as-is dient te worden overgenomen door inschrijver. Gedagigde maakt gebruik van Sentinel voor de SOC dienstverlening, waarin verschillende logbronnen kunnen worden opgenomen. Derhalve zijn Darktrace en Nessus voor ons als Gegadigde logbronnen. Kerncompententie A gaat specifiek over het overnemen van de huidige omgeving. Wordt daarmee bedoeld dat naast Sentinel ook de huidige NDR oplossing (Darktrace) en de huidige Vulnerability Management oplossing (Nessus) in beheer dient te worden genomen door Gegadigde? Of blijft het beheer van Darktrace en Nessus belegd bij PNB en OGD en kan Gegadigde Darktrace en Nessus als logbron beschouwen? Als deze tooling enkel als logbron mag worden gezien, gaat opdrachtgever dan akkoord met referenties van andere logbronnen dan genoemde?	Ja uw conclusie is juist dat de genoemde producten in beheer dienen te worden genomen. De provincie is niet akkoord met referenties van andere logbronnen dan genoemde.
-----	------------	-----------------------------------	--	---